

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • **ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ**

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΝΟΜΑ:

Βαθμός

ΗΜ/ΝΙΑ: 14 / 10 / 2023

ΤΜΗΜΑ:

%

ΚΕΙΜΕΝΑ

- I. Pleni omnes sunt libri, plenae **sapientium** voces, plena exemplorum vetustas; quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam **ad imitandum** - scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam. Sic enim - laudem et honestatem solum expetendo, omnes cruciatus corporis et omnia pericula mortis parvi esse ducendo - me pro salute vestra in tot ac tantas dimicationes obicere potui.
- II. Omnia sunt excitanda tibi uni, C. Caesar, quae iacere sentis percussa atque prostrata impetu belli ipsius, quod necesse fuit: constituenda iudicia, revocanda fides, comprimendae libidines, propaganda suboles; omnia quae dilapsa iam diffluxerunt, severis legibus vincienda sunt. In tanto civili bello, in tanto ardore animorum et armorum, quassata res publica multa perdidit et ornamenta dignitatis et praesidia stabilitatis suae; multaque uterque dux fecit armatus, quae idem togatus **fieri** prohibuisset. Quare subveniendum rei publicae est et omnia nunc belli vulnera tibi sananda sunt, quibus praeter te mederi nemo potest.
- III. Manius Curius Dentatus maxima frugalitate utebatur, quo **facilius** divitias contemnere posset. Die quodam Samnitium legati ad eum venerunt. Ille se in scamno assidentem apud focum et ex ligneo catillo **cenantem** eis spectandum praebuit. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt. Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: "Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse".

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των υπογραμμισμένων αποσπασμάτων.

Μονάδες **20**

B1. Να αντιστοιχίσετε τα ονόματα της Στήλης Α' με τα στοιχεία της Στήλης Β'. Ένα στοιχείο της Στήλης Β' περισσεύει.

Στήλη Α'	Στήλη Β'
α. Οράτιος β. Κορνήλιος Νέπωσ γ. Ιούλιος Καίσαρ	1. εγκαινιάζει στη Ρώμη την ιστορική βιογραφία 2. απομνημονεύματα 3. «η Ελλάδα, ενώ κατακτήθηκε, κατέκτησε τον άγριο νικητή και εισήγαγε τις τέχνες στο αγροτικό Λάτιο» 4. ιστορική μονογραφία

Μονάδες 6

B2. Ποιον ρόλο διαδραμάτισε ο **Λίβιος Ανδρόνικος** ως προς τη γένεση και την εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας;

Μονάδες 4

B3. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να τη γράψετε στο τετράδιό σας:

- i. **vetustas**: Ο ετυμολογικά συγγενής τύπος είναι
  - α. βετεράνος
  - β. στάδιο
- ii. **σκαρίφημα**: Η ελληνική λέξη που σας δόθηκε συνδέεται ετυμολογικά με τον λατινικό τύπο:
  - α. armorum
  - β. scriptores
- iii. **stabilitatis**: Ο ετυμολογικά συγγενής τύπος είναι:
  - α. ευστάθεια
  - β. απειλή
- iv. **locupletibus**: Οι ομόρριζες ελληνικές λέξεις είναι:
  - α. άπληστος, πλήθος
  - β. λόχος, πλωτός
- v. **ακόντιο**: Στο λατινικό κείμενο που σας δόθηκε υπάρχει ο ετυμολογικά συγγενής τύπος:
  - α. iudicia
  - β. acie

Μονάδες 10

Γ1.α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθενιά από τις λέξεις:

- **voces:** την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
- **tenebris:** τη γενική πτώση του ίδιου αριθμού
- **multas imagines:** τη δοτική πτώση της συνεκφοράς
- **laudem:** την ονομαστική πτώση του ενικού αριθμού
- **tantas:** τον ίδιο τύπο στο αρσενικό γένος
- **excitanda:** την ονομαστική πτώση του ενικού αριθμού, στο θηλυκό γένος του γερουνδιακού
- **quod:** τη γενική πτώση του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος
- **libidines:** την ονομαστική πτώση στον άλλο αριθμό
- **suboles:** τη γενική πτώση του πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 10

β. frugalitate, catillo: Να γράψετε στο τετράδιό σας τις ιδιαιτερότητες που εμφανίζουν οι τύποι που σας δόθηκαν ως προς την κλίση τους.

Μονάδες 5

Γ2. α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται. (Για τους περιφραστικούς τύπους, όπου δεν ζητείται γένος, να διατηρηθεί το γένος του τύπου του κειμένου).

- **iacerent:** το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του υπερσυντελικού
- **intuendum:** το απαρέμφατο του ενεστώτα
- **reliquerunt:** το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα
- **administrandi:** τη μετοχή του ενεστώτα
- **colendo:** την αφαιρετική του σουπίνο
- **ducendo:** το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα
- **obicere:** το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου
- **potui:** το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου
- **perculsa:** το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού στην ίδια φωνή
- **fieri:** το απαρέμφατο του συντελεσμένου μέλλοντα

Μονάδες 10

β. attulissent: Να αναγνωρίσετε τον τύπο γραμματικά (μονάδες 3) και στη συνέχεια να γράψετε το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής και της προστακτικής του ενεστώτα (μονάδες 2).

Μονάδες 5

Δ1. gerendi et administrandi rem publicam: Να μετασχηματίσετε το παραπάνω σύνολο σε συντακτικά ισοδύναμη φράση, αιτιολογώντας την απάντησή σας.

Μονάδες 6

Δ2. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam:

Στο απόσπασμα που σας δόθηκε να εντοπίσετε έναν ονοματικό ομοιόπτωτο προσδιορισμό και έναν ετερόπτωτο επιρρηματικό προσδιορισμό και να τους χαρακτηρίσετε συντακτικά, επισημαίνοντας τους όρους στους οποίους αποδίδονται.

Μονάδες 2

Δ3. quae iacerent in tenebris omnia: Να χαρακτηρίσετε συντακτικά την πρόταση.

Μονάδες 3

Δ4. quae dilapsa iam diffluxerunt: Να αναλύσετε τη μετοχή στο αντίστοιχο είδος δευτερεύουσας πρότασης, έτσι ώστε δηλώνεται σχέση αιτίου-αποτελέσματος μεταξύ της μετοχής και της πρότασης

Μονάδες 2

Δ5. Quare subveniendum rei publicae est: Να μετατρέψετε τη σύνταξη σε ενεργητική, αξιοποιώντας το ρήμα **debeo**.

Μονάδες 3

Δ6. quo facilius divitias contemnere posset: Να χαρακτηρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος).

Μονάδες 4

Δ7. cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent: Να συμπύξετε τη δευτερεύουσα πρόταση στο αντίστοιχο είδος μετοχής.

Μονάδες 2

Δ8. narrate: Να δηλώσετε την απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 3

Δ9. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις έντονα **σημειωμένες** λέξεις/φράσεις των κειμένων.

- **sapientium**
- **ad imitandum**
- **facilius**
- **fieri**
- **cenantem**

Μονάδες 5